

RÄTTVISA IDEAL KRÄVER STARKA FINANSER

Program för ekonomisk utveckling för
Åland 2010-2020, antaget på Ålands
socialdemokraters kongress 23.10.2010

Arbete

Arbete är grunden för all välfärd. Socialdemokraternas mål är full sysselsättning. Ju mer vi arbetar, desto mer resurser finns att fördela till vård, skola och omsorg. Det är det som kallas för arbetslinjen, ett begrepp som länge varit etablerat inom socialdemokratisk politik.

Vi tror på att människor kan och att de har idéer och förmåga. Samhällets roll är att ge dem verktygen samt bistå med hjälp och stöd så att deras idéer kan slå rot, växa och blomstra.

Rollfördelning mellan samhället och marknaden

Den socialdemokratiska modellen bygger på att tre parter samspelar på arbetsmarknaden: samhället, fackförningarna och näringslivet. Den grunden vill vi fortsätta på. Landskapsregeringen ska föra en aktiv närings- och arbetsmarknadspolitik som samspelar med dessa parter. Tillsammans med näringslivet och facket behövs det en kraftsamling med sikte på att främja de framtidsbranscher som har förutsättningar att utvecklas gynnsamt. Politikererna måste leva upp till de löften som avges beträffande infrastrukturella satsningar och ge näringsidkarna långsiktiga och stabila verksamhetsförutsättningar. Finanskrisen har synliggjort att den oreglerade marknadsekonomin behöver styras. Det är en angelägen uppgift för socialdemokraterna att utveckla den demokratiska kontrollen. Inom

utbildningen ska man främja kvalitet, livslångt lärande och entreprenörskap. Vi ser många möjligheter öppna sig för de studerande inom ramen för den nya gymnasieskolan, Ålands gymnasium. En ökad internationalisering av Högskolan på Åland behövs för att locka fler studerande utifrån vilket gynnar samhälls- och näringslivsutveckling.

En ny organisation

För att förvaltningen ska veta vilka mål som eftersträvas måste landskapsregeringen visa ett politiskt ledarskap som stakar ut en tydlig färdriktning för näringspolitiken.

Kompetensen inom näringsavdelningen är idag väldigt koncentrerad till primärnäringarna. På näringsavdelningen saknas expertis inom sjöfart, turism och småföretagande. Vi vill omstrukturera resurserna och öka kompetensen inom fler sektorer. Vi ser positivt på att företags- och köpmannaorganisationerna nu går samman i Åländskt Näringsliv, vilket gör att kompetensen vad gäller rådgivning och nyföretagande kan stärkas och samordnas. Fler kunskaps- och resurscentra kunde skapas utanför förvaltningen. Förvaltningens roll är att bistå och hjälpa. I dag upplever många att attityden är den motsatta och att handläggningstiderna är för långa.

Sjöfartsnäringen

Sjöfarten som är den bärande näringen i den åländska ekonomin har minskat sin andel av Ålands BNP. Sjöfarten är fortfarande stommen i vår ekonomi och erbjuder många arbetsplatser. Sjöfartskunnandet är en resurs att bygga vidare på och inom den sido-business som är knuten till sjöfarten finns en stor utvecklings- och exportpotential.

En hotbild är fortsättningsvis den finländska sjöfartens bristande konkurrenskraft vilket kan medföra fler utflaggningar. I Sverige utreds ett internationellt register för att förbättra den svenska handelssjöfartens konkurrenskraft. Det kan betyda att man tillåter billigare besättning från låglöneländer, något som hotar många arbetsplatser för svenska och åländska sjömän. Socialdemokraterna vill slå vakt om jobben inom sjöfarten. Särskilt viktiga är arbetsplatserna ombord för dem som bor i glesbygd och skärgård. Sjöfartsutbildningens profil ska stärkas och locka studerande utifrån till Åland som sjöfartens kunskapscentrum i Östersjön.

Turismen

I en gemensam turismstrategi ska man dra upp riktlinjerna och målet för hur samhället och näringslivet ska samarbeta för att stärka Åland som destination och attraktivt resmål. Det åländska varumärket ska bygga på äkthet och det för Åland unika och genuina. Det som gör Åland unikt är skärgården, de modiga och egensinniga människorna, självstyrelsen och kulturen.

Den landbaserade turismen har potential att utvecklas och ge nya arbetstillfällen. För att inte halka efter andra destinationer på frammarsch måste man stödja en fortsatt produktutveckling och en förbättrad infrastruktur för turismen. Nya marknader måste bearbetas. Landskapet ska aktivt stödja kvalitetshöjningar inom turistbranschen både i form av utbildning och investeringar. Frivilligorganisationerna och den ideella sektorns betydelse för turismen är stor. Vi anser att lokala föreningar som anordnar större

Foto: www.fotoakuten.se

arrangemang och därigenom lockar besökare till Åland ska stödjas aktivt. Även föreningarnas vidareutveckling av sina internationella kontakter ska uppmuntras och stödas. Turistlandskapet Åland ska också

vara tillgängligt för personer med olika typer av funktionsnedsättningar.

Småföretagen

Att vara småföretagare innebär frihet att själv bestämma men också hårt arbete. 1.600 småföretag på Åland utgör tillsammans en oerhörd utvecklingspotential. Större öppenhet och kunskap behövs för att stödja uppfinningar och innovationer. En bättre kartläggning behöver göras över vilka stödformer som finns för småföretagare i ex Finland och Sverige.

De gröna jobben ska öka. Utvecklingen av miljöteknik, vindkraft och andra alternativa energikällor och drivmedel är nödvändigt för en hållbar utveckling. Livsmedel fortsätter att vara en viktig exportvara. Ålands varumärke inom livsmedel ska bygga på ekologi, kvalitet och trovärdighet. Regelverk kring hälsoskydd och miljö som idag upplevs för byråkratiska ska förenklas. En särskild "snabbkassa" i form av en småföretagarservice utvecklas i syfte att skapa en smidig och snabb handläggning.

Mångkulturell styrka

En fortsatt inflyttning är en förutsättning för att den åländska arbetsmarknaden ska fungera och utvecklas. Åland är idag ett mångkulturellt samhälle. Mångkulturalism är en rikedom och en styrka. De inflyttade ska få riktade insatser för att finna sig väl tillrätta och hitta rätt på arbetsmarknaden. Språkkurser ska ges i tillräck-

lig omfattning.

Nya ålänningar ska inkluderas i det åländska samhället på samma grunder som de redan bosatta och ges samma sociala, demokratiska och fackliga (kollektivavtalsenliga och arbetsrättsliga) rättigheter som

ålänningarna i övrigt. Deras initiativ till nyföretagande ska uppmuntras. Vi vill främja ett ökat bostadsbyggande och anser att samhället ska planera fler attraktiva bostadsområden.

En arbetsmarknad för alla

Alla ska ha rätt att delta i arbetslivet. Åtgärder behövs för att säkerställa arbetshälsan. Detta för att fler ska kunna bibehålla livskvaliteten fram till pensionen i ett allt mer krävande arbetsliv. Arbetsmarknaden ska vara öppen för alla, även för personer med funktionsnedsättning.

Den ordinarie arbetsmarknaden kan idag inte inrymma alla. Därför bör man aktivt stödja utvecklandet av anpassade arbetsplatser och arbetsförhållanden samt olika typer av sociala företag där människor kan arbeta i enlighet med sin individuella förmåga. Den ideella sektorn bidrar till att stärka det sociala kapitalet på Åland men har också en betydande

sysselsättningseffekt och ekonomisk betydelse. Den ideella sektorns roll på Åland som arbetsgivare lyfts fram och dess möjligheter till utveckling tillvaratas. Flera arbetsplatser och praktikplatser måste till för att unga lättare ska komma in på arbetsmarkanden.

Den offentliga ekonomin

Den internationella finanskrisen har satt sina spår i den offentliga ekonomin. De besparingar landskapet haft kommer att vara slut efter den här mandatperioden. De strukturella förändringar som krävs för att på längre sikt minska ökningen av de offentliga utgifterna måste göras ansvarsfullt, långsiktigt och genomtänkt. I jämförelse med de flesta andra länder och regioner är landskapets ekonomi ändå stark. Landskapet har inte hittills upptagit några lån, varken för drift eller investeringar. Socialdemokraterna anser att en omjustering av den så kallade klumpsumman (avräkningsgrunden) bör göras omgående och att nya mekanismer utvecklas för årliga justeringar. Den ekonomiska självstyrelsen utvecklas i samarbete med regering och riksdag. Socialdemokraternas modell "Egna pengar i börser" utgör grunden för vår hållning i frågan.

För att bibehålla en stark offentlig ekonomi måste man både spara, strukturomvandla och stimulera. Landskapet ska övergå till affärsbokföring och en budgetering som är mer transparent och som tydligt skiljer mellan drifts- och investeringsanslag.

Allt fler små kommuner kämpar med ett sjunkande skatteunderlag, stora strukturella problem och en åldrande

befolkning. Socialdemokraterna anser att en kommunreform på Åland är nödvändig för att trygga en likvärdig kommunal service för alla som är rättssäker och av god kvalitet. En mer övergripande samhällsplanering och en enklare kommunstruktur skulle underlätta samverkan och näringslivsutveckling på Åland.

Samhällets ekonomiska politik ska ha som målsättning att hela samhället och dess innevånare mår bra och ges utrymme att växa i sin fulla potential.

Socialdemokraternas förslag för rättvisa ideal och starka finanser

- Vill göra en gemensam kraftsamling med arbetsmarknadens parter för full sysselsättning och en utveckling av arbetsmarknaden.
- Kommer att öka kompetensen inom förvaltningen i framtidsbranscher som turism, sjöfart och småföretagande.
- Slår vakt om jobben inom sjöfarten och satsar vidare på sjöfartsutbildningen.
- Prioriterar produktutveckling inom turismen med betoning på kvalitet, ekologi och äkta vara.
- Stöder småföretagare och gröna jobb.
- Ser till att nya arbetstagare och inflyttade ges samma rättigheter på arbetsmarknaden som övriga ålänningar.
- Vill ha mera åtgärder för dem som står utanför arbetsmarknaden. Alla kan bidra i enlighet med sin individuella förmåga. De unga måste ges ökade möjligheter att lättare få arbets- eller praktikplats.